

РЕШЕНИЕ

№ 7171

гр. София, 10.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 19.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **535** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на Част седма (чл.чл. 284-286, вр. чл. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, вр. Глава единадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

Делото е образувано, във връзка с три искиви молби от Д. Т. М., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – С., преместен впоследствие в ЗО, при Затвора – П.. Образувани са три дела, съответно: настоящото адм. дело № 535/2020 г.; адм. дело № 2614/2020 г. и адм. дело № 695/2020 г.

Адм. дело № 535/2020 г. е образувано по искова молба, с претенция, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при МП да обезщети ищеца за неимуществени вреди – 100 лв. (сто лева), причинени му от: ухапвания от хлебарки и дървеници, поради това, че „от 18.11.2019 г. ответникът не е пръскал“; липса на пералня, на 30.12.2019 г.“.

Адм. дело № 695/2020 г. е по искова молба срещу същия ответник, за обезщетяване на неимуществени вреди (100 лева), за това, че „от 13 до 19.01.2020 г., вкл. в килията не е пръскано срещу дървеници и хлебарки“, които го хапят и предизвикват „кожен обрив“.

Адм. дело № 2614/2020 г. е от същия ищец, срещу същия ответник, за обезщетяване на неимуществени вреди – 100 лв., за това, че на 02.03.2020 г. не му било осигурено „изпиране и смяна на личното и постелъчно бельо, в нарушение на чл. 151, ал. 1, т. 4 ЗИНЗС“.

Предвид констатираната от Съда идентичност, по отношение ищеца, ответника и предмета на исковите претенции, с постановено в закрито заседание разпоредане от

08.01.2020 г., по адм. дело № 2614/2020 г. Съдът присъедини адм. дело № 2614/2020 г., към адм. дело № 535/2020 г., за съвместно разглеждане. С постановено в закрито заседание разпореждане от 05.06.2020 г. по адм. дело № 695/2020 г. Съдът присъедини адм. дело № 695/2020 г., отново към адм. дело № 535/2020 г., за съвместно разглеждане.

В съдебното производство ищецът не се явява, по негово желание. Представяван е и по трите съединени дела от упълномощен адвокат С. И., която: поддържа трите иски молби, както са предявени (уточнени); не ангажира доказателства, освен гласни такива - показанията на свидетеля С. Н.; претендира възстановяване на разносните за водене на делата; въпреки предоставената от Съда възможност за писмена защита, не представя такава.

Упълномощеният от ответника юрисконсулт, с писмени отговори и с последващо представени становища: оспорва исковите молби, като счита, че не се установява незаконосъобразно бездействие, респ. - незаконосъобразни действия от страна на ответника и коментира твърденията на ищеца; представя писмени доказателства, относно извършването в Затвора – С. на дезинсекция и дератизация на спалните помещения, както и за организацията, свързана с ползване на пералня.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковите претенции.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна приема, че исковите молби, в дефинираните по – горе части са процесуално допустими за разглеждане, по реда на чл.чл. 284 - 286 и чл. 3 ЗИНЗС, вр. чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Съдът, преди насрочване на делото даде указания на ищеца, касаещи редовността на исковите му молби, да уточни и конкретизира: дали вредите, които твърди да е понесъл са резултат от незаконосъобразен административен акт, от незаконосъобразно действие и/или от незаконосъобразно бездействие на административен орган и/или длъжностно лице; да посочи конкретно съответен акт, действие/бездействие, както и в какво се изразява незаконосъобразността му; доказателствената тежест за установяване и доказване на фактите и обстоятелствата, изложени в исковата молба, включително, че е претърпял твърдените неимуществени вреди, като преди това формулира конкретно, какво е физическото и/или психическото проявление на вредите. Ищецът е уточнил, че: „вредите са резултат от незаконосъобразни бездействия на служители на ответника, поради това, че има разпореждане на ГД „ИН“ да се пръска на всеки 10 дни“; проявлението на вредите е „страх, безпокойство, нервност, поради ухапванията, страх от пренасяне на болести, унижение, поради обривите, негативно отношение от другите лишени от свобода, поради това, че виждат, как по дрехите му лазят дървеници“, и пр.

С Определение от 06.08.2020 г. Съдът изготви и надлежно съобщи на страните доклад по трите дела, на основание чл. 146, вр. чл. 140, ал. 3 ГПК, срещу който, вкл. относно разпределението на доказателствената тежест, страните не възразиха.

Анализирайки писмените доказателствата, представени от ответника, както и показанията на разпитания свидетел – лишеният от свобода С. Н., Съдът приема за установено и доказано, понеже не се оспорва от ищеца, че през очертания с трите иски молби период – 18.11.2019 г., до 02.03.2020 г. той е пребивавал в Затвора – С..

Разпитаният по искане на ищеца свидетел С. Н. твърди да е пребивавал в Затвора – С., заедно с Д. М.. Това твърдение се признава от пълномощника на

ответника (протокол на л. 86 от делото). Свидетелят сочи още, че: познава ищеца от 2015 г.; работели в две съседни помещения и общували през всеки един от работните дни; „може би около година“ пребивавали и в една килия, но не уточнява период; ищецът М. му се оплаквал „много пъти от храната и от наличието на много хлебарки и дървеници, бил „много изнервен, станал неконтактен, нощем бил буден, вдигал шум, мърморел от това, че го хапят дървеници, по дрехите му имало кръв от ухапванията; дюшеците и одеалата никога не са били дезинфекцирани; срещу хлебарки и дървеници се пръскало през два месеца, но резултатът бил пет процента. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, 14^{-ти} състав се ангажира със следните правни изводи, по същество.

Разпоредбата на чл. 285, ал. 1 ЗИНСЗ постановява, че исовете срещу Държавата за вреди, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията, в резултат на нарушения на [чл. 3](#) от същия закон се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл.чл. 203 – 207), като за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 и чл. 4 от ЗОДОВ вменяват на Държавата отговорност за вредите, причинени на граждани от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност и задължението за обезщетяване на всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно, за да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са взаимно свързани, а именно: причинени вреди; незаконосъобразни действия/бездействие (в случая се твърди бездействие) на орган или длъжностно лице на Държавата, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразните действия/бездействие, и настъпилата вреда. Нормата на чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ възлага на ответника тежестта да докаже, че ищецът не е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНСЗ условия. За случая ищецът твърди да са му били причинени през исовия период (18.11.2019 г., до 02.03.2020 г.) неимуществени вреди (страх, безпокойство, нервност, поради ухапванията, страх от пренасяне на болести, унижение, поради обривите, негативно отношение от другите лишени от свобода, поради това, че виждат, как по дрехите му лазят дървеници“).

Разпоредбата на чл. 3, ал. 2 ЗИНСЗ приравнява на „нечовешко и унижително отношение“, по смисъла на ал. 1 и: „поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. С оглед на това и предвид заявената с исковата молба претенция Съдът дължи да установи, съобразно заявените оплаквания, понеже е обвързан от волята на ищеца: А/ предвид чл. 3, ал. 2 ЗИНСЗ, бил ли е ищецът Д. Т. М., като лишен от свобода, по време на пребиваването му Затвора - С. (18.11.2019 г., до 02.03.2020 г.)

обект на „други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“, съответно: претърпял ли е неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от тези условия (бездействие); Б/ съумял ли е ответникът (арг. чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС) да опровергае твърдението за претърпени неимуществени вреди, като установи и докаже, че не е бездействал, осигурявайки през исковия период: дезинфекциране срещу хлебарки и дървеници, конкретно през периода от 13.01.2019 г., до 19.01.2020 г., вкл., както сам е уточнил ищецът; осигуряване на чисто спално бельо, на конкретната дата – 02.03.2010 г., според уточнението на ищеца; възможност на ищеца да ползва перална машина, конкретно на 30.12.2019 г. В същото време оборимостта на презумпцията по чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС не освобождава ищеца от отговорността да проведе от своя страна пълно и главно доказване (чл. 154, ал. 1 ГПК) на твърдението за понесени неимуществени вреди. В тази връзка ищецът (както вече се каза) ангажира като доказателства единствено и само показанията на свидетеля Н.. Ищецът не представи (не ангажира), например: медицински документи за констатирани здравословни проблеми, свързани с евентуални ухапвания от дървеници; доказателства за това, че: е заявявал желание, но от страна на администрацията на Затвора му е отказвана възможността сам да „внесе“ химически препарати за защита от хлебарки и дървеници; е търсил медицинска помощ; е искал изрично, но му е било отказано смяна на спален дюшек и на възглавница; отказано му е на 02.03.2020 г. чисто спално бельо, а на 30.12.2019 г. служител на ответника е отказал на ищеца да ползва перална машина. Доказателствената тежест в тази насока е указана с изготвения от Съда доклад по чл. 146, вр. чл. 140, ал. 3 ГПК.

Съдът не приема за установени и доказани по несъмнен начин всички, обобщени по - горе твърдения на ищеца. Ответникът, с представените писмени доказателства успешно опровергава твърденията за бездействие, по отношение дезинфекцирането срещу хлебарки и дървеници. Показанията на свидетеля Н. Съдът преценява като неконкретизирани досежно конкретен период от време, който да съвпада с исковия. Показанията не са подкрепени с каквито и да било други преки и/или косвени доказателства, включително в частта, относно емоционалното и психическо състояние на ищеца. Свидетелските показания не способстват да бъде установено, че тези състояния на ищеца са в резултат именно от: липса на дезинфекциране срещу хлебарки и дървеници, конкретно през периода от 13.01.2019 г., до 19.01.2020 г., вкл.; неосигуряване на чисто спално бельо, на конкретната дата – 02.03.2010 г.; възможност на ищеца да ползва перална машина, конкретно на 30.12.2019 г. В тази връзка ищецът не опроверга и доказателствената стойност на представените от ответника писмени доказателства за: редовно и периодично дезинфекциране на спалните помещения; редовно осигуряване на чисто спално бельо и на възможност, лишените от свобода да ползват по график пералното помещение.

Предвид изложеното Съдът приема за неустановено, че за времето от 18.11.2019 г., до 02.03.2020 г.), като лишен от свобода, по време на пребиваването му Затвора - С. Д. Т. М. е бил, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНЗС обект на „друго подобно бездействие или обстоятелство, което уронва човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. Анализирани по – горе факти и обстоятелства сочат, че по отношение на исковата молба не са изпълнени дефинираните елементи от фактическия състав за ангажиране безвиновна отговорност на ответника, за бездействие, изразило се (предвид обхвата на заявените претенции) в:

неосигуряване на дезинфекциране срещу хлебарки и дървеници, конкретно през периода от 13.01.2019 г., до 19.01.2020 г., вкл.; неосигуряване на чисто спално бельо, на конкретната дата – 02.03.2010 г.; невъзможност на ищеца да ползва перална машина, конкретно на 30.12.2019 г. Ответникът опроверга твърдението за бездействие, по отношение осигуряването на такива условия, а ищецът Д. Т. М., в условията на пълно и главно доказване не установи и не доказа твърденията си за: осъществено спрямо него бездействие, което да е уронило човешкото му достойнство или да е породило чувство на страх, незащитеност или малоценност; понесени неимуществени вреди, които да са свързани пряко и непосредствено с неблагоприятни условия и бездействие на ответника.

Трите иски молби подлежат на отхвърляне, като неоснователни и недоказани. Независимо от това, на ответника не следва да бъде присъждано поисканото юрисконсултско възнаграждение. Нормите на чл. 286, ал. 2 и ал. 3 ЗИНЗС са специални, по отношение на чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 144 и чл. 143 АПК и не предвиждат хипотеза за възлагане в тежест на ищеца, на юрисконсултско (адвокатско) възнаграждение, когато искът му бъде отхвърлен. Аргумент, в подкрепа на същия извод е и разпоредбата на чл. 10, ал. 2, изр. първо ЗОДОВ. По делото не са направени разноси, което да налага осъждане на ищеца за такива (чл. 286, ал. 2, предл. първо ЗИНЗС).

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203-205 АПК, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователни и недоказани исковите молби от Д. Т. М., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“, предмет на съединените адм. дело № 535/2020 г.; адм. дело № 2614/2020 г. и адм. дело № 695/2020 г., срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при МП, за обезщетяване на неимуществени вреди в общ размер на 300 лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред тричленен състав на Административен съд София – град, по реда на Глава дванадесета АПК, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: